MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
ANNA FELICE

Seduta tal-11 ta' Jannar, 2011

Citazzjoni Numru. 44/2010

A B

-vs-

C D

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ta’ A B fejn din wara, li ppremettiet:

Illi l-partijiet izzewgu permezz tar-Registru Pubbliku fis-16 ta’ Lulju, 1997 kif jirrizulta mic-certifikat hawn anness u mmarkat bhala Dok. ‘A’;

Illi minn dan iz-zwieg twieldet tifla wahda E fl-10 ta’ Lulju 1998;

Illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, u ta' elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad- dritt ghall-att taz-zwieg;

Illi l-kunsens tal-partijiet ghaz-zwieg imsemmi kien vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tieghu li, kif ukoll kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza, ghamlitha impossibbli ghall-istess partijiet li jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg;

Ill ghalhekk, iz-zwieg bejn il-partijiet kien null u invalidu fil-ligi;

Illi l-esponenti taf personalment bil-fatti kollha dikjarati u debitament enumerati.

Ghaldaqstant, l-attrici titlob sabiex din l-Onorabbli Qorti joghgobha:

Tiddeciedi u tiddikjara li z-zwieg bejn il-kontendenti ccelebrat fis-16 ta' Lulju 1997, kien null u invalidu ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi u dan ai termini tal-Artikolu 19 (1) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta b'mod generali, u ghalhekk tordna li ssir l-annotazzjoni opportuna fl-Att taz-Zwieg relattiv.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li jibqa' minn issa ngunt in subizzjoni tieghu.

Rat id-dokument esibit.

Rat li, ghalkemm debitament notifikat, l-intimat C D ghazel li ma jwegibx ghall-kawza.

Rat l-affidavit prodotti.

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat illi permezz ta' din il-kawza, ir-rikorrenti qed titlob lil din il-Qorti tiddikjara null iz-zwieg taghha mal-intimat, liema zwieg kien gie celebrat fl-1997 u li minnu

twieldet tifla fl-1998. ir-raguni li qed tressaq l-attrici ghal din it-talba hija l-eskluzjoni taz-zwieg innifsu a tenur tal-Art. 19 (1) (f) u d-difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga a tenur tal-Art. 19 (1) (d) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti tibda biex tinsisti fuq il-principju importanti konsistentement enuncjat minn dawn il-Qrati illi z-zwieg ghandu jkun prezunt li jkun wiehed validu u ghalhekk huwa dover ta' min jallega n-nullita' ta' jipprovaha.

Kif intqal fil-kawza "**Anna Tonna vs Alexander Tonna**", (deciza mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991):

"Hawn ma ahniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kollizjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax thalli nies li kappriccozament wara xi zmien ta' zwieg jiddeciedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iz-zwieg u meta jkollhom siehba jew sieheb iehor jergghu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirrizultaw verament ragunijiet ghall-annullamnet tieghu l-istess zwieg ghandu jigi annullat pero' dan ma ghandux ikun sabiex jigu akkomodati l-kapricci ta' dak jew l-iehor. Ghalhekk il-kawza li ghall-annullament ghandha tirrizulta cara u minghajr dubju."

Fil-kawza "**Carmel Farrugia vs Pauline Farrugia**", (deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-28 ta' Lulju, 1987):

"Illi z-zwieg huwa wiehed mill-kuntratti l-aktar essenzjali ghas-socjeta' u bla dubju ta' xejn huwa ta' ordni pubbliku li l-Qorti trid tersaq lejh bl-aktar rispett ukoll jekk hija sejra thares lejh mill-punto di vista civili biss."

Dawn il-Qrati, konsistentement sostnew illi sabiex jissussisti l-vizzju tal-kunsens minhabba l-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu:

"Il-parti in kwistjoni (jew iz-zewg partijiet jekk l-allegazzjoni tkun fil-konfront tal-kunsens tat-tnejn) tkun eskludiet b'att pozittiv tal-volonta' iz-zwieg innifsu jew element essenzjali tal-hajja mizzewga jew id-dritt ghall-att taz-zwieg."

(“**Josette Spiteri nee’ Scicluna vs George Spiteri**”, deciza mill-Qorti ta’ l-Appell fid-9 ta’ Frar, 2001).

Il-Qorti tal-Appell fit-30 ta’ April, 2009, fil-kawza “**Adrian Busietta vs Eileen Busietta**”, ippronunzjat ruhha hekk:

“Fid-duttrina jinghad li jkun hemm simulazzjoni meta, fil-mument tal-ghoti tal-kunsens matrimonjali, parti jew ohra (jew it-tnejn) esternament turi li qed taghti l-kunsens matrimonjali, izda internament u b’att posittiv tal-volonta’ taghha tkun qed tichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg (simulazzjoni totali), jew, dejjem b’dak l-att pozittiv tal-volonta’, tkun qed teskludi xi element jew proprjeta’ essenzjali ghaz-zwieg (simulazzjoni parzjali) – ara f’dan is-sens **Muscat vs Borg Grech noe**, deciza mill-Prim Awla tal-Qorti Civili fl-14 ta’ Awwissu, 1995. Kif jinghad ukoll minn O. Giacchi fil-ktieb “Il consenso nel matrimonio canonico” (Ediz. 1968 pagna 92),
“Nell’animo del nubente, perche’ si abbia simulazione... occorre che vi sia non un’assenza della volonta’ matrimoniale, ma la presenza di una positiva volonta’ di escludere.” ”

Mill-ftit provi prodotti f’din il-kawza, u l-Qorti tistghageb kif l-attrici tippretendi ezami akkurat tal-kunsens taghha u ta’ zewgha ghaz-zwieg minn zewg pagni qosra ta’ affidavit taghha u ftit linji ta’ dikjarazzjoni tal-genituri taghha, il-Qorti ma ssib ebda hjiel ta’ din l-eskluzjoni. L-attrici tghid li kellha genn biex tizzewweg ghaliex kellha sikkatura d-dar, jista’ jkun minhabba l-aspett religjuz tal-hajja fil-familja taghha. Madanakollu, dan l-aspett ma jwassalx lil din il-Qorti ghal xi hjiel ta’ eskluzjoni u dan minkejja li l-Qorti zzomm quddiem ghajnejha dak li ntqal mill-Prim’Awla tal-Qorti Civili fil-kawza “**John Micallef Engerer vs Corinne Camilleri**” (deciza mill-Qorti Civili Prim’Awla fit-22 ta’ Ottubru, 2002)”:

“Fl-interpretazzjoni ta’ dan is-subinciz gie ritenut mill-Qorti taghna illi l-eskluzjoni pozittiva ma kellhiex necessarjament tirrizulta biss minn xi haga espressa direttament izda setghet tigi espressa bl-imgieba ta’ xi

parti fil-perjodu immedjatament qabel u wara li jkun inkiseb l-istess kunsens."

L-attrici ssejjes it-talba taghha ukoll fuq l-Art. 19 (1) (d) li testwalment jipprovdi ghal dikjarazzjoni ta' nullita':

"Jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha impossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg."

F'dan il-kuntest, il-Qorti tirreferi ghall-principju kif spjegat fil-kawza "**Emanuel Camilleri vs Carmen Camilleri**", (deciza mill-Qorti Civili Prim'Awla fl-10 ta' Novembru, 1995):

"Ikun hemm id-difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fis-sens ta' l-ewwel parti tal-paragrafu (d) imsemmi kemm-il darba jirrizulta li, fil-ghoti tal-kunsens matrimonjali, parti jew ohra tkun priva b'mod sostanzjali, ossia gravi, minn dik il-fakolta' kritika – estimativa jew kritika – valutativa dwar l-oggett tal-kunsens taz-zwieg, jew minn dik il-maturita' affettiva li hija presuppost ghall-ghazla libera dwar l-imsemmi oggett. Id-difett serju ta' diskrezzjoni, ghalhekk, ma hux sempliciment nuqqas ta' riflessjoni, lanqas ma jfisser li wiehed jaghmel ghazliet jew decizjonijiet zbaljati – in fatti decizjoni jew ghazla zbaljata hi prettament kompatibbli ma' diskrezzjoni ta' gudizzju."

Kif ukoll ghall-kawza "**Angela Spiteri xebba Selvaggi vs Joseph Spiteri**", (deciza mill-Qorti Civili Prim'Awla fl-4 ta' Novembru, 1994):

"B'difett serju ta' diskrezzjoni, il-legislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' immaturita', il-parti jew ohra fiz-zwieg tista' tkun fiha fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku. Li kieku l-legislatur irrikjeda maturita' shiha u perfetta, ftit jew addirittura ebda zwieg ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kuncett guridiku intrinsikament marbut mal-kapacita' ta' parti jew

ohra fiz-zwieg li taghti l-kunsens liberu u xjenti taghha ghar-rabta taz-zwieg."

Fid-dawl ta' dan l-insenjament, il-Qorti ma ssib xejn fil-provi prodotti biex iwassalha ghall-fehma li xi wiehed mill-partijiet f'dan iz-zwieg kien b'xi mod afflitt bid-difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fis-sens li jirrikjedi l-vot tal-ligi kif dejjem interpretata minn dawn il-Qrati.

Il-partijiet setghu kienu immaturi. Jidher ukoll li ma hasbux bizzejjed fuq il-pass li kienu ser jaghmlu. Madanakollu, il-Qorti ma giet bl-ebda mod sodisfatta li l-kunsens ghal dan iz-zwieg kien b'xi mod vizzjat.

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi:

Tichad it-talba tal-attrici.

L-ispejjez jithallsu mill-istess attrici.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM--------------------------------